

ผลของโปรแกรมส่งเสริมความสามารถตนเองเพื่อป้องกันอาการปวดหลังส่วนล่าง
ของพนักงานเคลื่อนย้ายผู้ป่วย โรงพยาบาลศิริราช

อุษณีย์ ฟองศรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)
สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุข
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2553

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ผลของ โปรแกรมส่งเสริมความสามารถตนเองเพื่อป้องกันอาการปวดหลังส่วนล่างของพนักงานเคลื่อนย้ายผู้ป่วย
โรงพยาบาลศิริราช

EFFECTS OF A SELF-EFFICACY PROMOTING PROGRAM FOR LOW BACK PAIN PREVENTION
OF PATIENT TRANSFER WORKERS, SIRIRAJ HOSPITAL, BANGKOK

อุษณีย์ ฟองศรี 4936300 PHPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุข

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ทศนีย์ รวีวรกุล, ประ.ด., อรวรรณ แก้วบุญชู, Ph.D., ชีระ กลลดาเรืองไกร, พ.บ.

บทคัดย่อ

อาการปวดหลังส่วนล่างจากการทำงาน มีสาเหตุสำคัญของอาการบาดเจ็บเนื่องจากการทำงานที่มีการใช้ท่าทางการทำงานที่ไม่ถูกต้องและการใช้งานมากเกินไป ทำให้เกิดอาการเจ็บป่วยและหยุดงาน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมส่งเสริมความสามารถตนเองต่อท่าทางการทำงานในการป้องกันอาการปวดหลังส่วนล่าง โดยประยุกต์ทฤษฎีความสามารถตนเอง และแนวคิดตามหลักการยศาสตร์ โดยเป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียววัดผลก่อน-หลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานเคลื่อนย้ายผู้ป่วยโรงพยาบาลศิริราช จำนวน 30 คน ร่วมกิจกรรมการวิจัย 4 ครั้ง เป็นเวลาทั้งสิ้น 10 สัปดาห์ ใช้เวลาศึกษาตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม-ตุลาคม 2552 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และแบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการวิจัยด้วย สถิติ Repeated Measure ANOVA

ผลการวิจัยพบว่าภายหลังสิ้นสุดกิจกรรมโปรแกรมการทดลอง 2 สัปดาห์ และ 4 สัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถตนเอง และความคาดหวังในผลดีของการปฏิบัติตนในการป้องกันอาการปวดหลังส่วนล่างมากกว่าก่อนการวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$ และ 0.01 ตามลำดับ) และระดับอาการปวดหลังส่วนล่างลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) ส่วนการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันอาการปวดหลังส่วนล่าง หลังสิ้นสุดการได้รับ โปรแกรม 4 สัปดาห์ มากกว่าหลังสิ้นสุดการได้รับ โปรแกรม 2 สัปดาห์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$)

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การจัดโปรแกรมส่งเสริมความสามารถตนเอง เพื่อป้องกันอาการปวดหลังส่วนล่างสามารถพัฒนาการรับรู้สมรรถนะตนเองในการป้องกันอาการปวดหลังส่วนล่างของพนักงานเคลื่อนย้ายผู้ป่วยในโรงพยาบาลระดับตติยภูมิ และมีข้อเสนอแนะในการนำโปรแกรมไปประยุกต์ใช้ในการป้องกันอาการปวดหลังส่วนล่างกับกลุ่มผู้ทำงานที่มีลักษณะงานที่คล้ายคลึงต่อไป

คำสำคัญ: พฤติกรรมการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย / พนักงานเคลื่อนย้ายผู้ป่วย / ทฤษฎีความสามารถตนเอง / อาการปวดหลังส่วนล่าง

EFFECTS OF A SELF-EFFICACY PROMOTING PROGRAM FOR LOW BACK PAIN PREVENTION IN PATIENT TRANSFER WORKERS, SIRIRAJ HOSPITAL, BANGKOK

USANEE FONGSRI 4936300 PHPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN PUBLIC HEALTH NURSING

THESIS ADVISORY COMMITTEE: TASSANEE RAWIWORRAKUL, Ph.D.,
ORAWAN KAEWBOONCHOO, Ph.D., TEERA KOLLADARUNGKRI, MD.

ABSTRACT

Low back pain, a major factor in work-related disability and absences, is a common ailment which can be caused by improper posture and overwork. The objective of this study was to determine the effectiveness of a Self-Efficacy Promoting Program for work posture, which integrated self-efficacy theory and ergonomic concepts, targeting low back pain prevention. Quasi-experimental research was used in with thirty patient transfer workers from Siriraj Hospital who were chosen by simple random sampling to participate in single-factor experiments with repeated measures. The experiment was done in ten weeks, between August and October 2009. Data was collected by using questionnaires and patient transfer observation. Statistical analyze were performed using percentage, arithmetic mean, standard deviation, and Repeated Measure ANOVA.

After the program, the results indicated that there were statistical significances in the perceived self-efficacy of low back pain prevention behaviors, and outcome expectations of low back pain prevention behaviors (p-value <0.05, and 0.01). Also, participants' levels of low back pain was reduced with statistical significance (p-value < 0.01). However, four weeks after the program, there were statistically significant differences in practices of low back pain prevention, compare with two weeks after the program (p-value < 0.05).

The findings revealed that the self-efficacy promoting program for low back pain prevention can make positive changes in self-efficacy perception of low back pain prevention by patient transfer workers in a tertiary care hospital. It should be more widely applied to prevent low back pain in other similar working groups.

KEY WORDS: PATIENT TRANSFER BEHAVIOR / PATIENT TRANSFER WORKER /
SELF-EFFICACY THEORY

173 pages

Copyright by Mahidol University